

RECENZE A ANOTACE

KOPECKÝ, M., PRŮCHA, P., HAVLAN, P., JANEČEK, J.
Zákon o obcích, komentář, Praha: Wolters Kluwer, 2015.

Po několika letech jde o další příspěvek do početně spíše skromné množiny komentářů zákona o obcích, jednoho z klíčových předpisů naší veřejné správy.

Od vydání posledního z výkladů obecního zřízení uběhlo více než 6 let. Byla to navíc léta zásadních změn nejen právního řádu jako takového (v čele s rekodifikací soukromého práva, která se logicky promítla i do právní regulace územní samosprávy), ale také například pokračujícího vývoje judikaturního náhledu na některé z aktivit územní samosprávy, zejména pak na jejich autonomní normotvorbu. Vydání nového komentáře k zákonu o obcích tak lze z tohoto pohledu (ale nejen z něj) jednoznačně přivítat.

Členové autorského kolektivu recenzované knihy jsou – přinejmenším většinou – v české administrativistice již velmi dobře zavedeni. Kromě své akademické činnosti jsou aktivními advokáty (Kopecký), soudci Nejvyššího správního soudu (Průcha) či zkušenými praktiky ve veřejné správě (Havlan, Janeček), což mělo vliv nejen na formulaci jejich cíle *„...vytvořit publikaci, která by mohla napomoci při praktické aplikaci jednotlivých ustanovení obecního zřízení těmi, kdo s ním nejčastěji pracují, ať už jde o starosty, členy zastupitelstev, nebo úředníky obecních úřadů“* (str. XXI), ale zejména pak nepochybně přispělo k jeho zdárnému naplnění.

Zpracování komentáře tomuto záměru plně odpovídá. Nejde o „akademický“ komentář ve smyslu teoretizujících úvah nad konkrétním institutem, ale o text použitelný jak při doktrinálním výkladu pozitivněprávní úpravy zákona o obcích, tak v každodenní praxi veřejné správy. I přes zdánlivě jednoduché zpracování se autorům podařilo vyvarovat se zjednodušení, která – jakkoliv mohou být autorsky i čtenářsky lákavá – z povahy věci hrozí rizikem posunu významu a v důsledku toho pak i nesprávnosti konečného sdělení. Jinými slovy řečeno, komentář je uživatelsky přístupný a srozumitelně vyjádřený, zároveň však nesklouzávající k pouhému opisu zákonných ustanovení či konstatování notorií nebo právních banalit.

Čtenář se tak sice zpravidla nedozví o rozdílných názorech na řešení konkrétního problému, zato je mu v dostupné formě poskytnuto jeho nejpravděpodobnější (ne-li přímo, kde to lze, jediné akceptovatelné) řešení. Zároveň však platí, že komentář není pouhým technicistním průvodcem po právní úpravě komunální samosprávy, ale je odborně fundovaným textem zpracovaným se znalostí věci. K tomu je výklad u většiny ustanovení doplněn jak odkazy na související paragrafy obecního zřízení i jiných předpisů, tak na další, z hlediska hloubky záběru podrobnější, relevantní zdroje, jako jsou například články z odborných právnických periodik či specializované monografie.

Lze uzavřít, že nejnovější komentář k obecnímu zřízení představuje důstojný příspěvek do nevelké řady kvalitních výkladových pomůcek k tomuto zákonu a nepochybně nalezneme své čtenáře jak v řadách odborné akademické veřejnosti, tak i mezi praktiky používajícími zákon o obcích při své každodenní činnosti.

Jan Malast